

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

NOTÆ ET ANIMADVERSIONES
NONNULLÆ AD PRÆCEPTA TABU-
LARUM RUDOLPHI.

Præceptis 34. 38. adhibentur Mesologarithmi. qui etsi a-
ctiu non inveniuntur expressi in his Tabulis (præterq̄ primo-
rum decem Graduum, seorsim f. 22): facile tamen eliciuntur, sub-
tractio Log-0 arcus dati ab ejusdem Antilog-0, vel vicissim, si quis
cavet libris alijs, unde eos petat. Sed quia molesta est excerptio &
substractio: adduntur etiam Præcepta alia, quæ Mesolog-orum
mentionem faciunt nullam. Totum vero Caput XIV. ampliusur
declaraturq̄, passim Præceptis in SPORTVLA.

Ad præc. 45. in margine adscribe, Videndam fac. 97.

Præceptum 48. mentneris etiã ad Luna loci pertinere, ejusq̄
distantiam a puncto oriente: datã parallaxi Luna horis ot ali, la-
titudine Lans, & (p ista) puncto, qd cum loco Luna oriretur, si
eam in horis oriente esse contingeret.

Ad Cap. XX. f. 56. Schema annotatum in margine, in series in
fine Indicis explicatus, quam in figura ex arc præliminari: sed li-
teras Q K L confusus integra.

Præceptum 99 incipit quidem à Varietate casuum: at definit
in unum solum. Sic igitur integretur Col. 2. l. 3. --- in æqualitatem,
Inclinatione illi, hic inclinationis complemento ad semicirculum & f
& l. 6. à Sole, ut hæc vel ipsa sit (vel hæc, in superiorum oppositione cū
Sole), ablata à semicirculo, restet latitudo quæsitã. Et nota, quia propor-
tione intervallorum ad hanc operationem habemus opus, ex eã delendam
esse hæc vice cūrtationem.

Præcepto 100. Num. 8. sic legendum: Constituta & limata Elonga-
tio planetæ à Sole (quæ inferioribus est etiam Prosthaphæresis Orbis)
secundum & f. Et in margine, pro 96. adscribe 97.

Præcepto 104. quod dixi, Tertio ponere oportere, studens facili-
tati calculi: id, præterquam in Apollidibus, cum damno sic ponitur,
quod hac ratione cavetur, sc. qui hac methodo eliciuntur tan-
quam commutationis anguli, non vere hoc esse intelligantur, qd
dicuntur, non se constituit per coæquatum planeta locum in Eccē-
trico, sed per semiaquatam, hoc est, ex Anomalia Eccentri cum
Aphelij loco commissã constitutum: quod expedit annotari ad ti-
tulos, Anomalia Commutationis, in calculis ff. 53. 59. 65. 71. 75. Tab. 5.
& ad titulum Præcepti 83. apponatur, & pro Stationibus Planet. 5.

Præceptum 131. extendatur etiam ad Parallaxin Solis, in titu-
lo sic, DESOLIS ET LVNÆ PAR-, & Maxima Solis & Lu-
in ipso Præcepto terposita, in Sole quidem statim ipsa exhibet sexagesimã
Parallaxeos quæsitã: deinde aucta hæc parte sui sexagesimã, dat duplum
diametri: in Luna vero differentia hæc augeat in exemplo deniq̄, sic
Vt, si Sol sit in Anomalia 0, vel 180. differentia coæquatarum sunt
ibi 58'. 56". hic 12'. 6". Ergo Parallaxis est, illic 0. 59. hic 1. 2.
Adde jam has parallaxes seu partes sexagesimas differentijs ipsis,
sunt Summa 59. 55. & 1. 2. 7. Semisses 29. 58. & 31. 4. sunt Di-
ametri Solis. At si Luna & f.

Præcepti 142. fundamentum est hoc: Si in aliquo annorum Sol
sit apogæus in ipso meridie: motus ut sint expressi in tabula diur-
norum, pro diebus in semestri sequente adduntur simpliciter, pro
antecequentibus auferuntur. Si vero anticipavit meridiem, ac-
cessus iste Solis in apogæum: primum ad ipsum meridiem, qui pro-
xime apogæum sequitur, locus Solis constituitur, addendo diurni
apogæi partem horis comperetem. Deinde ad hunc solis locum me-
ridianum adduntur motus ex diurnorum tabula, ut prius, sed au-
feruntur de Summis differentiarum ad latus positus, proportionali
horis usq̄, auferuntur diminuti eã. Cõpendium sentiet qui, uterur.

Præcepto 143. necessarium est exemplum de annis ante Chris-
tum, propter dõversitatem nonnullam. Vt si sit comput. undũ ad
13. Martij currente anno 4. ante Christũ. Hic Tabula exhibet Ep-
ocham proximẽ majorem, Ann. 101. finientem, D. 1. H. 3. 0. 26. Ergo
pro eo scribe Completum 100. &c. & aufer currentem datum 4.
restant cõpleti 96. qui appositiõs habent in tab. D. 1. 4. H. 1. 4. 11. 16.
qui cum completi Februarij diebus 59. & cum Martij completis
12 (quia annus 4. ante Chr. non est bissextilis) additi ad D. 1. H. 3.
0. 26. constituent summam D. 86. H. 17. 11. 4. 2. cetera ut in an. p. C.
Huc præc. f. 99. subjecta est mētio Motus Apogæi in diebus (sic le-
ge, non duobus) asserendi ad usus alios. Eos hic ostendo. Adscribe:
Nam si per motum fictum tendimus ad verum extra copulas: motus hic
Apogæi, competens intervallo D. 9. H. 23. rursum est auferendus à 4. 7. 15. 23
ut restet motus Anomaliæ primõ æquatus. Cave vero in tabella, de qua
hic agitur, colonis 4. ultimis, ne omittas Gradum unũ, qui angu-
stia spacijs pleriq̄, à lineis exclusus, in õibus in est subintelligendus.

Ad Præc. 149. Humanitas aliquid contigit Hipparcho meo,
ut inter ejus quippe nondum editi, nec curã ultimã limati & theor-
ematã, esset unum spurium, cui cum subjunctã siderem quasi
demonstratõem: perinde ut si ea esset legitima, usus eo, elicus hoc
præceptum. Reformandum est sic. Parallaxis Luna horizontalis tota
æquat semidiametrum Disci. Eaq̄, de causa etiã Præcepti 158. f. 104.
sic legendum in unam Summam, semidiametri utriusq̄ luminaris, Paralla-
Luna, & Parallaxeos Solis dimidium: hæc enim &c. & secundum hanc
correctiunculã etiam exemplum ibi sequens erit reformandum.

(in quo etiam pro & scribe & f. nec non & exēpla in Ephemeridi-
bus editis: & Epitomes Astrof. 874. quod miror ab aduersarijs
meis per totos jam 10. annos mihi non fuisse objectum! Nimirum
substitit atem unci scrupuli nõ curat, qui non capit. Sed & solarũ
Eclipsium terminis, Tab. f. 98, sunt ob hanc causã corrigendi sc. 19.

Præcepto 160. scribe scrupulis latit. Semidiametrum umb. & in ex-
emplo, differentia sit 32. 55. Oscitã etiam, subtrahens 38. 5.
instante signo ---, qui addi debetur à præcepto: sed parũ danum.

Præcepto 162. cum in animo essent margines Luna, memoria
judãnde causã: Verba tamen ceciderunt ut de marginibus Solis,
de ijs enim q̄ritur. Corrigantur sic. Si Sol debet stringi à plagã cõtra-
riã ejus, quæ lat. &c. Sin Sol stringi debet ex plagã latitudinis lunaris cog-
nominetunc vel f. &c. & ad finem præcepti adde, excepto casu ultimo.

Præcepto 164. omiã sic inserere (sed quæ sint constituta per arcum
inter centra, auctum port. &c.

Ad Præceptum 165. in margine annotã ista: Mora hæc penum-
bræ in disco, computatur ut mora Luna in tenebris, cõmuni præc. 151.

F. 107. Vox PRIMVM accipienda est, non de tempore Vranibur-
gico, sed de ordine locorum ab Occasu in Ortum.

PRÆCEPTVM 170. f. 109. in margine assigna, ut cetera: &
ad finem eius f. 110. adde aliqua lucis causã: bilitatem motus Luna
visibilis Quo loco præcipuus erit usus præcepti 29. ut ex inventa ad mo-
mentum existimatum initij vel finis distantia eclipticã luminarium visibi-
li, & latitudine etiam visibili, tanquam duobus lateribus circa rectum, in-
quiratur tertium recto subtensum, quod erit distantia centrorum visibilis:
quæ si æquat summam semidiametrorum: merum eo momento erit initi-
um vel finis: sin disci repet. momento temporis addendum erit vel subtra-
hendum, & sic reperendus calculus. In maximã verõ obscuracionis moēto
exacto, locus Luna visibilis in Eclipticã semper in illã à Sole plagam
vergit, ubi latitudo visibilis ejusdem denominationis est minor. Vltierius
nullum est remedium generale correctõis plenariã, nisi in crebra repeti-
tione totius calculi circa medium, & attentione, qua vice distantia centro-
rum eliciatur omnium minima.

EXEMPLA Præceptorum quod attinet, eorum aliqua inter
corrigen dum acceperunt, quod speciosiora viderentur, aut ut sup-
plerentur columnæ. Ea deperperata, nec, ut par erat, repetita, &
quæ traxerunt ex importunitate operarum, quæ initio lente in
fine precipitarent. Ab alijs recisa supflua, ut chartæ cõsulere ut aut
errori dnumeracionis, amiserunt aliqui de integritate. Quodã
etiam non vitiosa indigent declaratiõe F. 22. col. 2. lo. 1663. 51. et
f. exhibet 10. 55. ut quia præceptum jubet secundo põere aliq̄d minus
emergente: placuit id esse 10. 44. Ergo & in Typo opationis, debent
esse duas distinctã lineæ, Emergit 10. 55. & Positio secũdũ 10. 44.
& l. penult. scribe 86. 4. 1. Post Præc. 40. sic lege, Vt, quia pun-
cti 0. 7. 12. X. jam orientis, angulus in Meridiano est 69. & c. &
paulo post, -- ab alt. P. 38. Post Præc. 46. ad 3385. pone M in mar-
gine Post Præc. 54. trajectã sunt Soces, lege, Anomalia coæ-
quata residuum. Post Pr. 56. quis nescit, a 61. subductis 23. restare
38? Ego tamen 48. posui, cum damno usus Minuti in 20. 30. deberet
enim 19. 31. adscribi Gratio. Sic post præc. 57. quis nescit, de 20. 57.
semissem esse 10. 29? Quatuor ergo deinceps numeri corrigendi,
et si danum in fine nullum. Consiliũ subjecit amicis, Rudolphi-
nus nomine Tabulis, Genesim inserere RUDOLPHI, exēplo Præc-
nicarum. At ecce dum id deperperato, f. 33. sub Apogæo cũ 18. dieb.
addidi totidem Sec. cum non duo debeantur: & sub fixã, le. 3. 3. 1
& cũ an. 48. excerpti 44. p. 41. est q̄, l. 2. 50. 67. Sed fuerunt error
f. 58. in coæquata Solis. Ad N. putabam me addere partem prop. O.
addidi vero suppositum totum L. Caveat ergo iyro, error est, non
mysterium: corrigat q̄, & coæquata, ut sit 30. 15. 38. & nũeros ex
illa vitiosa pparatos p præc. 8. 9. 30. 100. 113. 114. 122. 123. 128.
et si effectus in H. 4. D. insensibilis, in A. O. & c. citra 3. 11. 7. 15. sc.
Itã vane sententiam alij huius exēpli errorculi in planetis quinq̄.
Singulariter tamen arguendus est hic in Marte f. 64. ne turbet ty-
ronem, quod Elongatio Martis pperam ponitur 18. 37. 13. pro 51. 4. 21.
ut usurpof 67. in cuius etiam marg. inf. p 74. scribe 47. F. 68.
in Sole Log-1 Interdõ allũ sit 0. 436. & 460. in Marte, sub motu me-
dico 85. 34. 38. sub Nodo 15. 38. 17. locus 16. 37. 45. Infra ad duas stellas
Log- us sit 220. 80. In ♀ Lo. Intercol. 1330. Interdõ allũ 32. 969. Curra-
tionis 77. locus hic Solis 19. 21. 47. ut in Marte. Infra, stellula simplex
esto loco superiore, duplex inferiore, ut in Marte. Post Præc. 125.
lege, do auferens a loco Solis vero & c. locum Nodi Præcepti
128. non est observatum ad literam in exemplo seq. Pro his ergo
Antecedit igitur Nodũ Gr. 47. 6. sic scribe, eius igitur a Nodo de j. c.
distantia est Gr. 132. 54. Post præc. 139. corrigantur secũda ex ip-
sis tabulis. Post præc. 140. lege, retrõ Gr. 30. 7. 38. paulo post, Post
adscribe 153. proinde etiam pximẽ legendũ 233. & 310. Octob. Post
præc.